

ENERGIEPREMIES 2017

leefmilieu
brussel
.brussels

WWW.LEEFMILIEU.BRUSSELS

INHOUD

Energiepremies 2017: een premiestelsel vlotter toegankelijk voor collectieve voorzieningen	3
Waarom investeren in uw woning?	4
Hoe uw woning energie-efficiënter maken?	6
Wie kan van de energiepremies genieten (burgers, collectieve voorzieningen, ondernemingen)?	10
Waar en hoe een premie aanvragen?	12
In welke andere steunmaatregelen voorziet het Brussels Gewest?	14
Overzichtstabel energiepremies 2017	16
Meer info	18

ENERGIEPREMIES 2017: EEN PREMIESTELSEL VLOTTER TOEGANKE- LIJK VOOR COLLECTIEVE VOORZIENINGEN

De energiepremies zijn bedoeld om de energieprestaties van alle gebouwen in Brussel te verbeteren. Het is de voornaamste maatregel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om dit te bereiken. Ik wilde een premiestelsel dat stabiel is voor meerdere jaren, eenvoudiger en toegankelijk voor een breder publiek. Wat is er nieuw in 2017? Universiteiten en hogescholen genieten voortaan ook van het voordelige premiestelsel.

In Brussel is 72% van het totale energieverbruik voor rekening van de gebouwen. In de stad ligt het bovendien niet altijd voor de hand om hernieuwbare energie te produceren. Precies daarom is het zo belangrijk om onze inspanningen te richten op de energie-efficiëntie van de gebouwen in het Gewest.

En dat is waarom er energiepremies worden toegekend. Bij renovatiewerken geven ze u de mogelijkheid om voor de beste technische oplossingen te kiezen en bieden ze u financiële steun om de werken te laten uitvoeren. Ideaal om uw energiefactuur te verlagen en uw levenskwaliteit te verhogen!

Het energiepremiestelsel 2017 streeft drie doelstellingen na:

- de beschikbare middelen zo goed mogelijk benutten door ze doeltreffender te maken;
- de aanvraag- en toekenningsprocedures verduidelijken en vereenvoudigen;
- de premies toegankelijk maken voor alle Brusselaars, volgens hun behoeften: kansarmen, huurders, mede-eigenaars, collectieve voorzieningen, scholen, kinderdagverblijven, ondernemingen...

Om zo rationeel mogelijk met energie om te springen, spitsen de energiepremies zich toe op 3 prioriteiten: energieaudits, isolatie en warmte (verwarming en zonneboilers).

Om zoveel mogelijk Brusselaars van de steunmaatregelen te laten meegenieten, is het voordeligste niveau van de energiepremies voortaan ook toegankelijk voor de sectoren 'onderwijs' en 'bijstand aan personen': kinderdagverblijven, scholen, universiteiten, rusthuizen... Mede-eigenaars komen nu ook in aanmerking voor het hoogste premieniveau. En de huurders (60% van de Brusselaars!) zullen ook meegenieten: eigenaars die hun woning verhuren, kunnen voortaan makkelijker op verhoogde premies aanspraak maken.

Wat ik wil bereiken? Een optimaal, efficiënt, doeltreffend, duidelijker en eenvoudiger stelsel voor energiepremies. Op die manier worden de Brusselaars die werk willen maken van energiezuinigere gebouwen en een hogere levenskwaliteit ondersteund door een langetermijnvisie!

CÉLINE FREMAULT

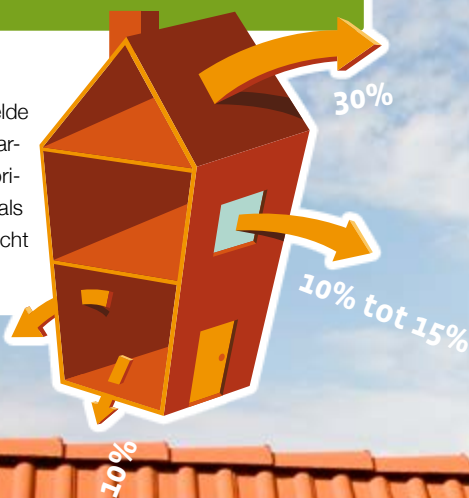
Minister van Huisvesting, Levenskwaliteit, Leefmilieu en Energie

WAAROM INVESTEREN IN

WARMTEVERLIES BIJ EEN RIJWONING

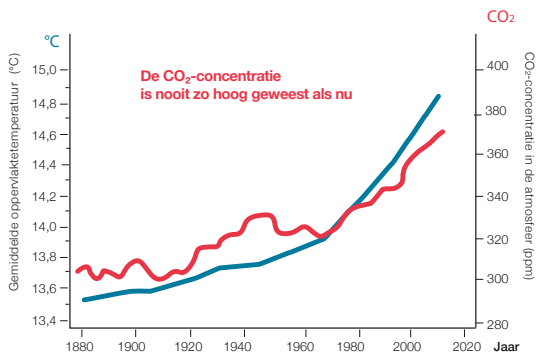
1 HUIZEN ALS EEN ZEEF?

1.400 euro, zoveel bedraagt de gemiddelde jaarlijkse energiefactuur van een Brussels gezin. Daarvan gaat 60% naar verwarming. De allerhoogste prioriteit om die factuur te doen dalen, is isolatie. Zeker als men weet dat de meeste Brusselse huizen heel slecht geïsoleerd zijn.

2 HET KLIMAAT RAAKT ONT-REGELD

Door onze uitstoot van broeikasgassen raakt het klimaat uit evenwicht. Wie zijn woning isoleert, draagt bij tot een lagere uitstoot van broeikasgassen én beschermt zich tegen koude en hitte.

Bron: G. Tyler Miller & Scott Spoolman, "Living in the environment", fig. 19-5, p. 497.

UW WONING?

3 FINANCIËLE STEUN VOOR IEDEREEN

Door alle steunmaatregelen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te combineren, kan u een aanzienlijk deel van uw investeringen dekken. Bovendien ligt de steun voor lage inkomens hoger. En er is de Brusselse groene lening waarmee heel wat Brusselaars tegen een interessante interestvoet kunnen lenen.

4 EEN BELEGGING VOOR DE TOEKOMST

Tegenwoordig moet elke woning die te huur of te koop wordt aangeboden over een Energieprestatiecertificaat (EPB) beschikken. Dat is een soort van energierapport. Als u voor uw woning in energiebesparende maatregelen investeert, zorgt dat voor een betere score.

HOE UW WONING ENERGIE-EFFICIËNTER MAKEN?

Om energie zo rationeel mogelijk te gebruiken, is er een premiestelsel in het leven geroepen volgens 3 prioritaire pijlers: de energieaudit, isolatie en de installatie van een energiezuinig systeem voor verwarming en warmwaterproductie.

EEN BALANS EN EEN STAND VAN ZAKEN OPMAKEN

Een eerste, noodzakelijke stap: een specialist inschakelen om de huidige energieprestaties van uw woning te analyseren. Aan de hand van die analyse kan u achterhalen wat u het eerst moet aanpakken om uw energiefactuur te verlagen.

Indien het gaat om een eengezinswoning, kan een eerste en eenvoudige balans worden opgemaakt door een deskundig adviseur van het **Energiehuis**. Meer informatie:

www.maisonenergiehuis.brussels/nl

Gaat het om een flatgebouw, dan doet u best een beroep op een door Leefmilieu Brussel **erkend auditeur**. Meer informatie:

www.leefmilieu.brussels

Sommige studies die de expertise van een auditeur vereisen, geven recht op een **energiepremie A1**.

WARMTEVERLIEZEN BEPERKEN

De gebouwschil is verantwoordelijk voor het grootste energieverlies.

In een degelijk geïsoleerde woning moet de verwarming in de winter niet op de hoogste stand en wordt het in de zomer ook zelden te warm.

Het dak isoleren

Een goed geïsoleerd dak kan meer dan 30% energiebesparing opleveren. Of het nu gaat om de zoldervloer, de dakschilden of een plat dak, de thermische weerstandscoefficiënt (R) van het isolatiemateriaal moet minimaal 4 m²K/W bedragen om een **energiepremie B1** te kunnen aanvragen die u helpt om uw investering heel snel terug te verdienen. Méér comfort terwijl u op uw verwarming bespaart.

MILIEUVRIENDELIJK ISOLATIEMATERIAAL

Als verschillende isolatiematerialen dezelfde thermische eigenschappen hebben, kies dan voor het milieuvriendelijkste materiaal. Aanbevolen materialen zijn cellulosevlokken, houtwol, hennepvezels, vlasvezels, kurk... Deze isolerende materialen geven u recht op een bonus op uw energiepremie van 10 €/m² alsook op een bonus op de renovatiepremie. Ze zorgen voor comfort in de zomer en voor een veel betere vochtregeling dan de klassieke isolatiematerialen.

Een combinatie van efficiënte muur- en vloerisolatie kan uw verwarmingsfactuur tot 20% naar beneden halen.

Muren isoleren

De meest aangewezen isolatietechniek wordt bepaald door de aard van de te isoleren muur.

De werken kunnen op 3 manieren worden uitgevoerd.

► **Buitenmuurisolatie:** is het makkelijkst aan te brengen, maar vaak moet voor zichtbare gevels een stedenbouwkundige vergunning worden aangevraagd.

De thermische weerstandscoefficiënt (R) van het isolatiemateriaal moet over de hele geïsoleerde oppervlakte minimaal 3,5 m² K/W bedragen.

Volgens het besluit van de Brusselse Regering van 23 mei 2014 mag op een oppervlak dat niet zichtbaar is in de openbare ruimte zonder vergunning isolatie worden aangebracht, zelfs als de rooilijn van aanpalende gebouwen wordt overschreden.

► **Binnenmuurisolatie:** deze techniek vereist geen enkele toestemming vooraf. De isolatie moet wel met kennis van zaken worden aangebracht om koudebruggen te voorkomen. Koudebruggen zijn onderbrekingen in de isolatie die schimmelvorming en andere vochtproblemen kunnen veroorzaken.

De thermische weerstandscoefficiënt (R) van het isolatiemateriaal moet over de hele geïsoleerde oppervlakte minimaal 2 m² K/W bedragen.

► **Spouwmuurisolatie:** deze heel eenvoudige techniek bestaat in het opvullen van de ruimte tussen twee muren. De haalbaarheid daarvan hangt af van de spouwmuur. De thermische weerstandscoefficiënt (R) van het isolatiemateriaal moet over de hele geïsoleerde oppervlakte minimaal 1 m² K/W bedragen.

Een energiepremie B2 verlicht uw factuur al snel en kan tot 50% van het bedrag oplopen.

Vloeren isoleren

Wilt u uw woning renoveren? Of woont u boven een garage (= niet-verwarmd volume)? Hou dan in het achterhoofd dat een niet-geïsoleerde vloer het koudegevoel in huis versterkt.

► **Isolatie langs boven (vloerplaat):** er bestaan verschillende technieken, afgestemd op de aard van uw vloer (bijvoorbeeld: ingeblazen in de vloer, isolerende ondervloer...). De thermische weerstandscoefficiënt (R) van het isolatiemateriaal moet over de hele geïsoleerde oppervlakte minimaal 2 m² K/W bedragen.

► **Isolatie langs onder (plafond kelder of kruipruimte):** makkelijkere techniek waarbij de aard van de vloer geen rol speelt. Ook hier heeft u verschillende mogelijkheden. De thermische weerstandscoefficiënt (R) van het isolatiemateriaal moet over de hele geïsoleerde oppervlakte minimaal 3,5 m² K/W bedragen.

Met een energiepremie B3 is uw investering snel terugverdiend.

Deuren en ramen isoleren

Als er over de isolatie van een pand wordt nagedacht, komt de vervanging van het lijstwerk en de beglazing niet altijd ter sprake, terwijl het toch belangrijk is om erbij stil te staan. Ze zijn namelijk van doorslaggevend belang voor uw thermisch en akoestisch comfort.

Praktische tips:

- ▶ Laat u bij de keuze van uw beglazing adviseren in functie van de oriëntatie van uw gevels.
- ▶ Opteer voor raamventilatie om te zorgen voor de aanvoer van verse lucht.

Alle technische voorwaarden worden vermeld op het formulier waarmee u een **energiepremie B4** aanvraagt.

De woning verluchten

In een degelijk geïsoleerd huis is een goede verluchting absoluut noodzakelijk om vocht en vervuilde lucht af te voeren en te vervangen door verse lucht. Kies voor een passend verluchtingssysteem. Een gecentraliseerd systeem met warmteterugwinning is het efficiëntst.

Hoewel u de keuze heeft uit verschillende systemen, kan u een **energiepremie B5** enkel aanvragen voor:

- ▶ Systeem D: gecontroleerde mechanische ventilatie (GMV) met dubbele luchtstroom en warmteterugwinning, echt het neusje van de zalm. U hoeft niets te doen. De aan- en afvoer van lucht worden voortdurend gecontroleerd.
- ▶ Gecentraliseerd systeem C: GMV met enkele luchtstroom: met natuurlijke luchttoevoer en mechanische afvoer (permanent luchtdebiet). Gevel- of dakdoorvoer nodig.

De tertiaire sector en scholen kunnen uitsluitend een premie aanvragen wanneer ze een systeem D met dubbele luchtstroom installeren.

WARMTE EN WARM WATER PRODUCEREN

Verwarming en sanitair warm water wegen het zwaarst door op uw energiefactuur. Daarom is een zo energiezuinig mogelijke installatie op lange termijn een winstgevende investering.

De prestaties van uw verwarmingsinstallatie op aardgas verbeteren

Met een **energiepremie C1** is de vervanging van uw oude ketel door een nieuwe installatie snel terugverdiend. Ketels van energieklassen A laten de beste prestaties optekenen en leveren een aanzienlijke besparing op.

Ook **de buizen** van uw installatie komen in aanmerking: ofwel als bonus bij premie C1, ofwel voor collectieve woonvoorzieningen met individuele ketels via de **energiepremie C6**.

Huurders die zich verwarmen met oude convectoren kunnen die vervangen door nieuwe toestellen met hoog rendement (HR+) en daarvoor een **energiepremie C2** aanvragen.

De temperatuur regelen en het comfort optimaliseren

De temperatuur kan u regelen met behulp van thermostatische kranen en een omgevingsthermostaat (of optimizer). Zo kan u uw verbruik en uw budget onder controle houden in functie van uw behoeften. Een volledige verwarmingsinstallatie moet voldoen aan de EPB-verwarmingsvoorschriften. De **energiepremie C3** is bedoeld om de investeringen in het kader van de EPB-regelgeving te verlichten.

Natuurlijke hulpbronnen combineren

Een doordachte combinatie van natuurlijke energie en elektriciteit om u te verwarmen of u te voorzien van warm water; de nieuwe warmtepomptechnologie (WP) kan voor uw pand een uitkomst bieden.

De energiepremies **C4 (WP verwarming)** en **C5 (WP sanitair warm water)** zijn bedoeld om de investering in de installatie behoorlijk te laten renderen. Er zijn verschillende types van warmtepompen (WP) die voor een premie in aanmerking komen: water/water WP, lucht/water WP en bodem/water WP, net als thermodynamische boilers.

De warmwaterproductie optimaliseren dankzij zonlicht

Een zonneboiler zal uw energiefactuur fors doen dalen. Dankzij de installatie van thermische zonnepanelen, dekt u 60% van uw behoefte aan sanitair warm water op jaarbasis. Meer informatie leest u op het formulier voor de **energiepremie C7**.

WIE KAN VAN DE ENERGIEPREMIES GENIETEN (BURGERS, COLLECTIEVE VOORZIENINGEN, ONDER-NEMINGEN)?

Opdat iedereen kan genieten van de voordelen van de energieprijzen, werden bepaalde categorieën van aanvragers op de voorgrond geplaatst: mede-eigenaars, onthaalstructuren en scholen.

Alle natuurlijke personen en rechtspersonen (eigenaars, beheerders en huurders) met vastgoed in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen een energieprijze aanvragen. Elke aanvrager zit standaard in categorie A.

Natuurlijke personen met een lager inkomen kunnen hogere premies krijgen. Investeren in energie-bezuiniging en flink wat besparen op de energiefactuur is voor iedereen mogelijk.

Om uw inkomen te bepalen houdt Leefmilieu Brussel rekening met uw globaal én uw afzonderlijk belastbaar inkomen, en met de personen fiscaal ten laste.

Meer info: Leefmilieu Brussel
02 775 75 75 – info@leefmilieu.brussels
www.leefmilieu.brussels

Brussel telt enorm veel huurwoningen en sommige collectieve voorzieningen zijn verouderd. Om zo veel mogelijk mensen de kans te geven hun CO₂-voetafdruk te verkleinen, heeft de Brusselse regering besloten een gunstige regeling uit te werken voor mede-eigendom, collectieve voorzieningen en eigenaars die hun woning verhuuren.

EXTRA ONDERSTEUNING VOOR MEDE-EIGENAARS

Om ervoor te zorgen dat de vele flatgebouwen in het Brussels Gewest worden gerenoveerd, worden de energieprijzen voor werken in collectieve

woonvoorzieningen voortaan in categorie C berekend. De facturen worden opgestuurd naar de verenigingen van mede-eigenaars. Daar hebben zowel de eigenaars als de huurders baat bij. De uitgaven voor energie zullen zo een behoorlijk kleiner aandeel uitmaken van de gemeenschappelijke lasten.

SOCIAAL VERHUURKANTOOR (SVK)

Wordt de huurwoning van een eigenaar door een sociaal verhuurkantoor (SVK) beheerd, dan kan de eigenaar aanspraak maken op de hoogste schijf van de energieprijzen.

EXTRA STEUN VOOR COLLECTIEVE VOORZIENINGEN

► Lager, middelbaar en hoger onderwijs

In de Brusselse schoolgebouwen worden ieder jaar een groot aantal kinderen en studenten opgevangen. Om hen de kans te geven zich in een gezonde en energie-efficiënte omgeving te ontplooiën, heeft de gewestregering besloten om kinderdagverblijven, scholen, hogescholen en universiteiten toe te voegen aan de lijst van institutionele rechthebbers in categorie C.

De energiefactuur van die instellingen zal dalen. Met dat geld kan de levens- en onderwijskwaliteit in de hoofdstad (voor alle netten en gemeenschappen) worden verbeterd.

► Ook steun voor opvangcentra

In het Brussels Gewest zijn er heel wat opvangcentra voor ouderen, kansarmen en mensen met een

handicap. Wanneer dergelijke centra in energiebesparende werken investeren, kunnen zij genieten van een hogere energiepremie om hun energiefactuur te verlichten. Het vrijgekomen werkingsgeld kunnen ze dan opnieuw in andere acties investeren.

NOG SLECHTS 2 VOORWAARDEN VOOR EIGENAARS DIE HUN WONING VERHUREN

Bent u eigenaar van een huurwoning en hebt u een huurcontract voor minimaal 3 jaar afgesloten en geregistreerd?

Investeer dan in uw eigendom en geniet van een energiepremie in categorie C voor al uw premies door een van de 3 eerste aanbevelingen op het EPB-certificaat in de praktijk om te zetten.

WAAR VINDT U DE AANBEVELINGEN OP HET EPB-CERTIFICAAT?

Op de pagina's 'Energieprestatie van gebouwen (EPB)' op onze website: www.leefmilieu.brussels

WAAR EN HOE EEN PREMIE AANVRAGEN?

Het energiepremiestelsel 2017 streeft naar duidelijkere en eenvoudigere procedures voor de aanvraag en toekenning van premies.

Sinds 2012 is Leefmilieu Brussel verantwoordelijk voor het beheer van de energiepremies. Alle formulieren, technische en algemene voorwaarden vindt u terug op onze website. Lees ze aandachtig vóór de werken van start gaan. Verifieer of u **de meest recente versie** van het formulier heeft gedownload vóór u een premieaanvraag invult.

Controleer aan de hand van de checklist of u alle verplichte of specifieke bijlagen heeft toegevoegd zodat u een volledig dossier kan doorsturen.

WANNEER KAN U EEN PREMIE AANVRAGEN?

Energiepremies moeten na afloop van de werken worden aangevraagd binnen de 4 maanden na betaling van de factuur voor het saldo. U dient die factuur dus te betalen vóór u een dossier kan opsturen.

HOE EEN DOSSIER SAMENSTELLEN?

Belangrijke documenten voor het dossier:

Voor iedereen:

- ▶ Eén enkel formulier om meerdere premies aan te vragen, dat correct is ingevuld en ondertekend door de aanvrager.
- ▶ Het juiste attest van de aannemer dat correct is ingevuld en ondertekend door de aannemer.
- ▶ De gedetailleerde factuur van het saldo.
- ▶ De betalingsbewijzen.
- ▶ Eventuele technische bijlagen en/of foto's.

TIP

Controleer vóór de start van de werken de offerte om na te gaan of die wel degelijk aan de technische en administratieve eisen voor energiepremies voldoet.

Voor rechthebbenden in de categorieën B of C (naargelang het inkomen):

- ▶ Attest van gezinssamenstelling.
- ▶ Aanslagbiljet personenbelasting.

Aanvragers die automatisch recht hebben op een premie in categorie C moeten aan de hand van de formulieren of de algemene voorwaarden aantonen dat ze wel degelijk tot die categorie behoren.

NAAR WELK ADRES OPSTUREN?

Zodra uw dossier volledig is, kan u het aangetekend versturen naar het postadres van Leefmilieu Brussel:

Leefmilieu Brussel/Dpt. Energiepremies
Havenlaan 86C/3000
1000 Brussel

U kan het ook per mail opsturen naar:

primes-premies@leefmilieu.brussels.

ENKEL VOOR BEVOEGD VERKLAARDE AANNEMERS

Alle steun die in deze brochure vermeld staat, is enkel voor werken uitgevoerd door bevoegd verklaarde aannemers, ingeschreven bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO).

IN WELKE ANDERE STEUNMAATREGELEN VOORZIET HET BRUSSELS GEWEST?

De inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen een beroep doen op tal van andere steunmaatregelen, premies, voordelen en persoonlijk advies: Brusselse groene lening, renovatiepremie of gemeentelijke premies, energiehuizen, belastingvermindering... Ze kunnen bovendien allemaal gecombineerd worden.

GEWESTELIJKE RENOVATIE- PREMIES: TOT 80%

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent renovatiepremie toe. Die mogen met de energiepremie worden gecombineerd. Het bedrag van de premie wordt berekend in functie van de ligging van de woning, het gezinsinkomen en de maximumbedragen die per type van werkzaamheden werden vastgelegd. Deze premies gelden enkel voor gebouwen van minstens dertig jaar oud. Ze zijn uitsluitend voor eigenaars die zelf in hun woning wonen of deze ter beschikking hebben gesteld van een sociaal verhuurkantoor. In dit laatste geval kan de premie tot 80% van de subsidieerbare uitgaven bedragen.

ALLEMAAL COMBINEERBAAR

U kan alle steunmaatregelen met elkaar combineren. Samen mogen de energie- en renovatiepremie evenwel niet boven 90% van het investeringsbedrag uitkomen.

Aanvragen voor renovatiepremie moet u zonder uitzondering vóór aanvang van de werkzaamheden indienen.

Eigenaars die een beroep doen op de renovatiepremie hebben recht op een voorschot van 90% van het geraamde premiebedrag.

Info: www.huisvesting.brussels

GEMEENTELIJKE PREMIES

Veel Brusselse gemeenten kennen premies toe voor energiebesparende investeringen. De regeling verschilt sterk van gemeente tot gemeente. We raden u aan bij uw gemeentebestuur te informeren of u voldoet aan de specifieke technische en administratieve voorwaarden.

Info: de dienst Stedenbouw of de dienst Leefmilieu van uw gemeente.

Of surf naar de website: www.huisvesting.brussels

DE BRUSSELSE GROENE LENING

De Brusselse groene lening verleent particulieren krediet met het oog op de financiering van werken die een energiebesparing moeten opleveren. Die financiering kan oplopen tot 25.000 €. De werken in het kader van die bijzondere lening moeten aan de voorwaarden voor energiepremies voldoen.

Wil u meer weten over de voorwaarden en de te ondernemen stappen om voor een Brusselse groene lening in aanmerking te komen? Dan raden we u aan gratis contact op te nemen met een deskundige van het Energiehuis via de website www.maisonenergiehuis.brussels/nl. U kan ook bellen naar het nummer 02 563 40 00.

VOOR ONDERNEMINGEN

Naast de energiepremies zijn er verschillende maatregelen die energiebesparende investeringen bevorderen:

Premies voor milieu-investeringen

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest biedt u tot 80.000 € steun aan voor uw investeringen. Bij Brussel Economie en Werkgelegenheid kan u steun aanvragen voor verschillende uitgaven gericht op een lager energieverbruik. Die premies zijn echter voorbehouden aan bepaalde activiteitensectoren en kunnen niet met de energiepremies worden gecombineerd.

Meer info:

www.werk-economie-emploi.brussels
> **Steun & subsidies > Investeringen > Milieuvriendelijke investeringen**, 02 800 34 41.

Belastingaftrek voor energiebesparende investeringen

De federale overheid kent ondernemingen een belastingvoordeel toe wanneer ze investeren in energiebesparing. Tijdens de investeringsperiode wordt de winst minder belast. Het aftrekbaar investeringsdeel werd voor het inkomstenjaar 2016 (aanslagjaar 2017) vastgelegd op 13,5% van de totale investeringswaarde, of wordt berekend in verhouding tot de opgeleverde energiebesparing.

Het Gewest levert een attest af waaruit blijkt dat de investeringen wel degelijk behoren tot een van de 12 investeringscategorieën die in aanmerking komen.

Meer info:

www.leefmilieu.brussels/energieinvesteringen

ALLE ENERGIEPREMIES 2017 IN HET BRUSSELS GEWEST

A: PREMIES VOOR STUDIES EN AUDITS

A1	Energieaudit en -studie	Renovatie	max. 50% van de factuur
----	-------------------------	-----------	-------------------------

B: ISOLATIE EN VERLUCHTING

B1	Dakisolatie	Renovatie	$R \geq 4 \text{ m}^2 \text{ K/W}$
B2	Isolatie van buitenmuren	Renovatie	max. 50% van de factuur aan de binnenkant $R \geq 2 \text{ m}^2 \text{ K/W}$ aan de buitenkant $R \geq 3,5 \text{ m}^2 \text{ K/W}$ in de spouw $R \geq 1 \text{ m}^2 \text{ K/W}$
B3	Vloerisolatie	Renovatie	indien vloerplaat $R \geq 2 \text{ m}^2 \text{ K/W}$ plafond van kelder $R \geq 3,5 \text{ m}^2 \text{ K/W}$
B4	Superisolerende beglazing	Renovatie	nieuwe ramen met U beglazing $\leq 1,1$ bestaande ramen met U beglazing $\leq 1,2$
B5	Efficiënte mechanische ventilatie	Renovatie	max. 50% van de factuur systeem D systeem C gecentraliseerd

C: WARMTE

C1	Condenserende verwarmingsketel, heteluchtblazer en luchtverhitter op gas	Renovatie	tot 40 kW + boven 40 kW + inwendig rookkanaal (max. 10 meter)
C2	Efficiënte gasconvector	Renovatie	max. 50% van de factuur enkel voor huurders
C3	Temperatuurregeling	Renovatie	kamerthermostaat of optimizer thermostatische kraan
C4	Warmtepomp - Verwarming	Nieuwbouw & Renovatie	max. 50% van de factuur
C5	Warmtepomp - Sanitair warm water	Nieuwbouw & Renovatie	max. 50% van de factuur
C6	Verbuizing van een collectieve schoorsteen	Renovatie	
C7	Zonneboiler	Nieuwbouw & Renovatie	max. 50% van de factuur tot 4 m ² zonnecollectoren + boven 4m ²

Categorieën van aanvragers

Inkomensgrens voor een alleenstaande

Inkomensgrens voor een samenwonende of koppel*

A (standaard voor iedereen)	Meer dan 67.050,72 €	Meer dan 82.050,72 €
B	Tussen 33.525,36 € en 67.050,72 €	Tussen 48.525,36 € en 82.050,72 €
C	Minder dan 33.525,36 €	Minder dan 48.525,36 €

*indien echtgenoot/echtgenote of samenwonende partner ouder dan 18 jaar zoals vermeld in de gezinssamenstelling, afgeleverd door het gemeentebestuur minder dan 3 maanden voor de datum waarop de premieaanvraag wordt ingediend.

Deze drempels worden verhoogd met 5.000 € per persoon fiscaal ten laste en met 5.000 € voor aanvragers jonger dan 35 jaar.

TERTIAIRE EN INDUSTRIËLE SECTOR		COLLECTIEVE WONING			EENGEZINSWONING		
CAT. A	CAT. C	CAT. A	CAT. B	CAT. C	CAT. A	CAT. B	CAT. C

3000 €					400 €		
--------	--	--	--	--	-------	--	--

15 €/m ²	25 €/m ²	15 €/m ²	20 €/m ²	25 €/m ²	15 €/m ²	20 €/m ²	25 €/m ²
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Bonus - natuurlijk isolatiemateriaal + 10 €/m²

20 €/m ²	30 €/m ²	20 €/m ²	25 €/m ²	30 €/m ²	20 €/m ²	25 €/m ²	30 €/m ²
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

40 €/m ²	50 €/m ²	40 €/m ²	45 €/m ²	50 €/m ²	40 €/m ²	45 €/m ²	50 €/m ²
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

8 €/m ²	12 €/m ²	8 €/m ²	10 €/m ²	12 €/m ²	8 €/m ²	10 €/m ²	12 €/m ²
--------------------	---------------------	--------------------	---------------------	---------------------	--------------------	---------------------	---------------------

Bonus - natuurlijk isolatiemateriaal + 10 €/m²

20 €/m ²	30 €/m ²	20 €/m ²	25 €/m ²	30 €/m ²	20 €/m ²	25 €/m ²	30 €/m ²
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Bonus - natuurlijk isolatiemateriaal + 10 €/m²

10 €/m ²	20 €/m ²	10 €/m ²	15 €/m ²	20 €/m ²	10 €/m ²	15 €/m ²	20 €/m ²
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

25 % factuur		2500 €	3000 €	3500 €	2500 €	3000 €	3500 €
--------------	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

/		1250 €	1500 €	1750 €	1250 €	1500 €	1750 €
---	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

500 €	700 €	500 €	600 €	700 €	500 €	600 €	700 €
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

5 €/kW	5 €/kW	5 €/kW	5 €/kW	5 €/kW	5 €/kW	5 €/kW	5 €/kW
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

50 €/m	70 €/m	50 €/m	60 €/m	70 €/m	50 €/m	60 €/m	70 €/m
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

/		100 €	200 €	300 €	100 €	200 €	300 €
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

25 €	100 €	25 €	50 €	100 €	25 €	50 €	100 €
------	-------	------	------	-------	------	------	-------

10 €	30 €	10 €	20 €	30 €	10 €	20 €	30 €
------	------	------	------	------	------	------	------

25 % factuur		4250 €	4500 €	4750 €	4250 €	4500 €	4750 €
--------------	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

/		1400 €	1500 €	1600 €	1400 €	1500 €	1600 €
---	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

/		30 % factuur	35 % factuur	40 % factuur	/		
---	--	--------------	--------------	--------------	---	--	--

2500 €	3500 €	2500 €	3000 €	3500 €	2500 €	3000 €	3500 €
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

200 €/m ²	200 €/m ²	200 €/m ²	200 €/m ²	200 €/m ²	200 €/m ²	200 €/m ²	200 €/m ²
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Meer informatie

Publicaties en website

Ontdek meerdere pistes om uw energieverbruik te verminderen op www.leefmilieu.brussels/energie en in onze talrijke publicaties, die u kan bestellen via de dienst Info-Leefmilieu: 02 775 75 75, info@leefmilieu.brussels.

Technische hulp voor particulieren

Het Energiehuis biedt gratis hulp door specialisten. U kan een huisbezoek aanvragen, 3 kleine ingrepen en begeleiding op maat voor elke fase van uw renovatieproject.

Meer info: www.maisonenergiehuis.brussels/nl.

Contact: 02 563 40 00, info@maisonenergiehuis.brussels.

In de loop van het eerste trimester van 2017, zal het Energiehuis fuseren met de Stadswinkel en zal dan Homegrade heten.

Technische hulp voor professionals

De experts van de dienst "Facilitator Duurzame Gebouwen" kunnen in elke fase van uw project tussenkomen, zowel voor algemene info als voor technisch advies.

Contact: facilitator@leefmilieu.brussels, 0800 85 775.

Redactie en herlezing: Florence Didion, Isabelle Degraeve, Hélène Dekker, Samuel de Surgères, Nicolas De Vos, Dirk Steurs, Xavier Van Roy

Lay-out: Jean-Christophe Piette

Coördinatie: Isabelle Degraeve

Wettelijk depot: D/5762/2017/01

Verantwoordelijke uitgevers: Frédéric Fontaine & Barbara Dewulf, Havenlaan 86C / 3000, 1000 Brussel

Gedrukt met plantaardige inkt op gerecycleerd papier.

Copyright foto's (©): Anouk & Co: p. 1, 3, Architectenbureau cepezed met de samenwerking van Philippe SAMYN and PARTNERS, architects & engineers: p. 13, Glavie Yvan: p. 2, 9, 10, 13, 15, Thinkstock: p. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, Fabienne Reiff: p. 11, ICEDD: p. 11, 15, Claes Xavier: p. 12

De teksten in deze publicatie dienen ter verduidelijking van wettelijke bepalingen. Voor de werkelijke juridische draagwijdte verwijzen we naar de teksten in het Belgisch Staatsblad.